

умовах глобалізації світової економіки і необхідності захисту трудових прав та інтересів найманих працівників.

Список використаної літератури:

1. Кодекс законів про працю України: Закон УРСР від 10.12.1971 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1971. – Додаток до № 50. – Ст. 375.
2. Трудовой кодекс Республики Беларусь от 26.07.1999 года № 263-3 // Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь. – 1999. – № 80. – Ст. 2/70.
3. Трудовой кодекс Республики Казахстан от 23.11.2015 года № 414-V.
4. Лушников А.М., Фомина М.А. Особенности правового регулирования трудовых отношений при нестандартных формах занятости: опыт стран Запада // Труд за рубежом. – 2007. – № 2. – С. 88-109.
5. Трудовой кодекс Российской Федерации от 30.12.2001 года № 197-ФЗ.

Ключові слова: трудовий договір, види трудового договору, законодавство окремих зарубіжних країн.

Ключевые слова: трудовой договор, виды трудового договора, законодательство отдельных зарубежных стран.

Key words: labor contract, types of labor contract, legislation of certain foreign countries.

ШЕЛУДЯКОВ РОМАН СЕРГІЙОВИЧ

Криворізький факультет

Національного університету «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри конституційного, міжнародного та приватного права,
кандидат юридичних наук

СПЕЦИФІКА ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ

Трудова діяльність працівників поліції як державних службовців характеризується певною сутністю, що охоплює склад факторів, які впливають на визначення в подальшому особливостей такої трудової діяльності. Так, зокрема сутність трудової діяльності працівників поліції, на наш погляд, охоплює: 1) наявність обмежень в частині зайняття трудовою діяльністю в інших сферах; 2) кожен працівник поліції виконує свої трудові обов'язки задля ефективного здійснення органами поліції суспільно важливих функцій; 3) трудова діяльність працівників передбачає наявність у них особливих прав, що їм гарантує їх роботодавець – держава в особі уповноваженого керівника поліції.

Характеризуючи ці сутнісні характеристики можемо зауважити, що трудова діяльність працівників поліції пов'язана з рядом антикорупційних і діяльнісних обмежень, що обумовлює проходження ними служби в органах поліції. Так, у ст. 66 Закону України «Про Національну поліцію» [1] передбачено ті ж обмеження, що й у Законі України «Про запобігання корупції», Законі України «Про прокуратуру», Законі Украї-

ни «Про судоустрій і статус суддів» тощо. Зауважимо, що при порушенні зазначених у ст. 66 вказаного вище спеціального закону обмежень, працівник поліції повинен бути звільнений з посади у зв'язку з порушенням правил щодо сумісництва. Більше того, у ст. 66 зазначеного закону визначено, що поліцейський не може під час проходження служби займатися іншою оплачуваною діяльністю, крім науково-педагогічної, наукової або творчої. Попередня редакція цієї статті була, на наш погляд, більш вдалою, оскільки охоплювала ще і можливість поліцейських займатися інструкторською діяльністю, медичною практикою тощо.

З наведеного випливає, що працівники поліції можуть, крім наукової, науково-педагогічної діяльності або творчої діяльності займатися ще й інструкторською діяльністю та медичною практикою. Ми вважаємо, що інструкторська та медична практика сприяють підвищенню кваліфікації працівника поліції і якщо останній займається і цими видами діяльності у позаробочий час, то дана його робота повинна заохочуватися на рівні встановлених законодавством про працю заохочень із занесенням таких відомостей до особової справи працівника. Це дозволить, на нашу думку, не тільки забезпечити належний рівень підготовки працівників поліції, а й створити засади для залучення їх сил у конкретній обстановці.

Такої ж думки притримується й І.А. Василенко, який вказує, що у багатьох країнах Європи та США максимально комп'ютеризовані такі процеси не тільки на рівні органів і підрозділів. Це є неодмінною умовою для ефективної діяльності служби, особливо у великих містах, оскільки дозволяє з достатньою точністю отримати оптимальні програми використання сил і засобів [2, с. 130].

Такий стан речей сприяв би реальному практичному виконанню ч.3 ст. 25 спеціального закону, де визначено, що поліція може створювати власні бази даних, необхідні для забезпечення щоденної діяльності органів (закладів, установ) поліції у сфері зокрема трудових відносин, а також міжвідомчі інформаційно-аналітичні системи, необхідні для виконання покладених на неї повноважень. Тому, з урахуванням вище викладеного вважаємо за необхідне запропонувати внести зміни у ст. 66 Закону України «Про Національну поліцію» [1] і доповнити зміст цієї норми формулюванням: «поліцейський не може займатися іншою діяльністю, окрім науково-педагогічної, наукової, творчої, інструкторської, медичної практики та суддівської практики зі спорту або підприємницькою діяльністю, окрім випадків, визначених законами України». Зазначимо, що дана стаття повинна бути викладена, на нашу думку, саме в такому її формулюванні, адже зі змісту існуючої статті випливає, що працівники поліції, перебуваючи на відпочинку, можуть вступати у конфлікт інтересів (мається на увазі, що чинний закон поширює на них антикорупційні обмеження тільки «під час проходження служби»). Крім цього, Конституція України [3] є основним законом, а тому дублювання її в контексті даної статті є недоцільним. Більше того, діяльність може бути і неоплачувана, однак носити харак-

тер корупційної послуги (неправомірної вигоди), а тому таке антикорупційне обмеження повинно бути всебічним і повним.

Отже з урахуванням вище викладеного, можна констатувати, що складовою сутності трудової діяльності працівників поліції є існування в межах здійснення такої діяльності обмежень дозвольного та антикорупційного характеру, що повинні носити абсолютний характер.

Ще однією сутнісною характеристикою є те, що кожен працівник поліції обумовлює виконання поліцією як державним органом своїх завдань та функцій. Зокрема, мова йде про такі завдання: надання поліцейських послуг у сферах: а) забезпечення публічної безпеки і порядку; б) охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; в) протидії злочинності; г) надання послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги. Зауважимо, що працівники поліції проходять службу, перш за все, на благо суспільства та держави, а отже їх трудова діяльність повинна стати пріоритетним напрямком нормативно-правового регулювання. Поряд із цим, діяльність поліцейських як працівників обумовлюється їх антидискримінаційною діяльністю.

Таким чином, на підставі вище викладеного можемо констатувати, що трудова діяльність працівників поліції за своєю сутністю повинна бути високоморальною, відповідальною та носити юридично значущий антидискримінаційний характер.

Зауважимо, що поряд із цим трудова діяльність працівників поліції є відображенням принципу диференціації у сфері правового регулювання праці. Це пов'язано з тим, що питання з наданням особливого статусу цим працівникам уже вирішено на підставі окремого закону. Однак, недоліком нормативно-правового регулювання в цій частині є, зокрема, що у Законі «Про Національну поліцію» [1] чітко не визначено сферу дії трудового законодавства на дану категорію працівників. Зокрема, зі ст. 3 цього закону випливає, що на працівників поліції поширюється дія чи не всіх законодавчих актів в Україні. Проте, ч. 11 ст. 62 Закону дозволяє поліцейським створювати професійні спілки (а як відомо Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» [4] входить до комплексу трудового законодавства). Також ст. 69 цього Закону оперує поняттям «строкового трудового договору», що визначається як вид трудового договору у нині чинному Кодексі законів про працю України [5]. Не вдаючись у подробиці правового регулювання умов праці поліцейських працівників, можемо констатувати, що нині трудове законодавство поширюватиме свою дію на поліцейських працівників, однак в частині, щ не врегульована спеціальним законом.

Також О.М. Заржицький та О.В. Литвин зауважують, що держава, яка заінтересована у збереженні та відтворенні продуктивних сил, повинна встановити достатньо жорсткі правила поведінки суб'єктів трудового права – як роботодавців, так і працівників, формуючи загальноприйнятний баланс між сторонами трудових правовідносин

[6, с. 55]. Тож, диференціація праці працівників поліції передбачає, крім особливого правового регулювання, ще й надання поліцейським працівникам певного обсягу повноважень, особливого порядку оплати праці, проходження служби тощо. Все це і багато іншого становлять собою особливості трудової діяльності працівників поліції, що розглядатиметься нижче.

Таким чином, сутність трудової діяльності поліцейських проявляється головним чином у тому, що застосування праці поліцейських працівників є умовою здійснення ними правоохоронної діяльності в державі, а тому слугує стимулюючим фактором для кожного з них у виконанні покладених на поліцію функцій і завдань, що мають суспільно важливе значення.

Характеризуючи особливості правового регулювання трудової діяльності працівників поліції вважаємо, що вони полягають в: 1) особливому порядку добору кадрів на посади працівників; 2) особливому порядку проходження служби; 3) особливостях робочого часу та часу відпочинку; 4) особливостях оплати праці і соціального захисту; 5) особливостях притягнення до відповідальності надання заохочень працівникам поліції.

Список використаної літератури:

1. Про Національну поліцію: Закон від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 – 2015 р. – / № 40-41 / . – стор. 1970. – стаття 379.
2. Василенко И.А. Административно-государственное управление в странах Запада [Текст]: США, Великобритания, Франция, Германия / И.А. Василенко. М.: Логос, 1998. 168 с.
3. Конституція України: Основний закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України від 23.07.1996 р. – № 30. – стаття 141.
4. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон від 15.09.1999 № 1045-XIV // Відомості Верховної Ради України від 12.11.1999. – № 45. – стаття 397.
5. Кодекс законів про працю України: Закон від 10.12.1971 № 322-VIII // Відомості Верховної Ради УРСР від 17.12.1971 р. – / Додаток до N 50 /.
6. Заржицький О., Литвин О. Склад трудових процесуальних відносин // Право України. – 2007. № 8. – С. 54-57.

Ключові слова: трудова діяльність, правове регулювання, принцип диференціації, антидискримінаційна діяльність, служба.

Ключевые слова: трудовая деятельность, правовое регулирование, принцип дифференциации, антидискриминационная деятельность, служба.

Key words: labor activity, legal regulation, principle of differentiation, anti-discrimination activity, service.